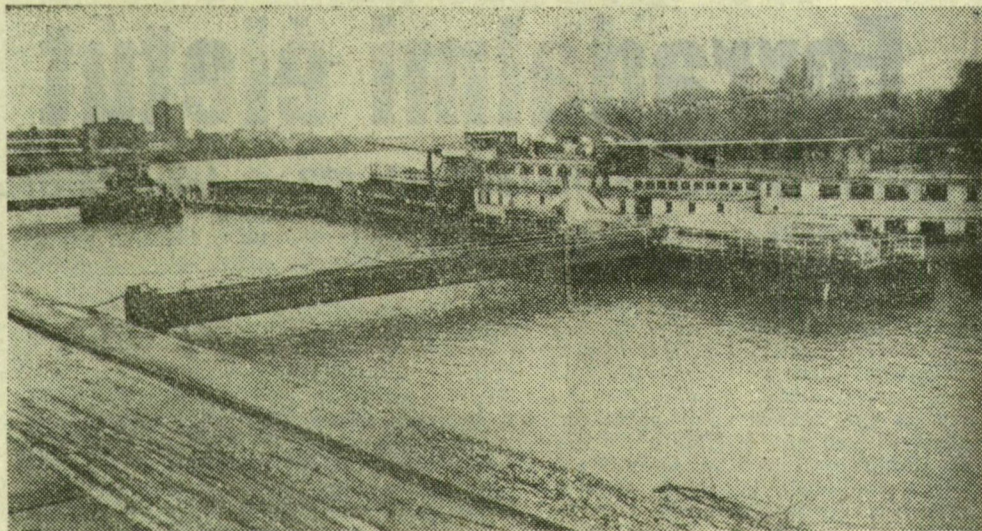

Somogyi Károlyné felvétele

Hétfőn, tegnap levontatták téli pihenőhelyéről az új Szőke Tisza fürdőhajót, a rondella mellé. Még mindig magas a folyó vízállása, ezért nem tudták kialakítani a bejáratú szakaszt. Egy-két napon belül valamennyi úszóház a helyére kerül majd

Egy este – együtt

Arcok, hangulatok tanácstagi jelölő gyűlésekről

„Hazai pálya”. A móravárosi 97-es számú választókerület jelölő gyűlésén észrevétlenül fogalmazódott meg a gondolat, a sportnyelvű vett kifejezés. Katona Gyula öntömunkást, a jelöltet ugyanis – protokollszokás ide, előírás oda – nem mutatták be a választópolgároknak. Az elnökségi tag egy mondatnyi „vázlatleírás” után derült ki, hogy a pár perces hivatalosra igazított értekezletforma öszszesjövétel amolyan baráti disputává változott.

A felszólalók jócskán magukra vállalták azt, amit a jelöltet ismertető jó érzéssel kihagyott, s a pergő ritmú inkább beszélgetés, mint feszengős társadalmi rendezvény résztvevői maguk rajzolták meg a szerényen mosolygó, negyvenéves vasöntő, a Szegei Vas- és Fémipari Szövetkezet dolgozója portréját. A nehéz fizikai munkát végző szakember a szövetkezet társadalmi vezetőségi tagja, a Hazafias Népfront móravárosi bizottsága titkára, a nemrég Cserépes sori tanácsag, az ismerős, a barát mindennapjainak egy-egy jellemző epizódja elevenedett meg a keresetlen szavakból. Mi sem volt természetesebb, mint azon túl, hogy valamennyien támogatásukról biztosították – „vallja csak el, mi is ott leszünk, ha valami kell” – máris ellátták feladatokat a jelöltet.

Amikor a vezető elnök a legtermészetesebb hangulattal és a helyzetnek megfelelő komolysággal bejelentette, hogy más jelöltet is állíthatnak a 600-as számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tantermét megtöltő közönség soraiban – a legkevesebb sem a komolytalanság jeleként – itt-ott felharsant a nevetés, a közbekiabálásokkal tették egyértelművé a későbbi, ugyancsak napirend szerint illendő szavazás eredményét. „Dehogyan kell más! Jó lesz a Gyula!”

Es károk a magasan: a 97-es körzet tanácstagi jelöltje Katona Gyula vasöntő. Mosolya kiszélesedik, mikor feláll megköszönni az előlegezett bizalmat: „Hát... kedves szomszédok, barátaim, választópolgárok. Én elvállalom... de nem egyedül akarom csinálni... és nem magamnak... szóval, ha nem segítetek, lemondok”.

Itt a krónikás már csak egyet tehet. Hivatalos tiszte szerint közli: „Nagy taps, derűlttség”.

I. Zs.

termének falán mindenestire öklönyvi betűkkel írott szemléltető tábla lóg. A telefonálás algoritmus. Ez is jelez valamit: a telefonálást ugyan még az iskolában tanítják, de feltételezik, hogy a mai átlagképzésű embereknek már szükségük lesz erre. Néhány éve még a villanyvilágítás, a televízió is elérhetetlennek tűnő csoda volt a külterületeknek.

Nagy szerepe volt és van a változásokban Sági János tanácselnöknek. 1950-ben tanácsnak került a faluba. 1954-ben, nehéz időkben nevezte ki a határ menti falu tanácselnökévé. Akkor 6–700 ember lakott a belterületen, 6–7 ezren a tanyavilágban. 20 kilométer a község átmérője, ha csak a központot fejlesztették, 10 kilométert gyalogolhatnak, kéreklázhatnak (autózhathat), aki a szélén lakik. Nagy öszszeségeket fordítottak hát a külterületek egészségügyi ellátására, tanyavillamosításra.

A lakosság igényei mindig meghaladják a pénzügyi lehetőségeket. Hogy lehet megelégedésre dönteni a gyakran ellenkező érdekek között?

— Szelektálni kell. Fontos, hogy jó kapcsolatot tartsak a lakossággal. Én a tanácsülésre mindig személyesen viszem ki a meghívót a tanácstagoknak. Régebben 60 tanácsag volt, lovas kocsi-val jártam sorra őket. Mire mindegyikkel elbeszélgettem, meg azokkal is, akikkel útközben találkoztam, mindent megtudhattam amit akartam.

— A tanácstag úgy él a köztudatban, mint aki elintézi, kiverekszik valamit a községnek. Sági János, a 10. számú választókerület tanácstagi jelöltje mit szokott kiharcolni Sági János tanácselnöktől?

— Át tudom tekinteni az egész község problémáit, úgy érzem, sikerült eddig egyeztetni a kisebb-nagyobb érdekeket.

A 10. számú választókerület jelölő gyűlésén dr. Sümei Sándor, a helyi népfrent-bizottság elnöke sorolta fel a község eredményeit, a közeljövő feladatait. A választópolgárok újra Sági Jánost jelölték tanácstagjuknak.

T. I.

A város peremén — Szőreg, a Szerb utca alsó részén — ahová fél óránként érkezik a busz — már községnek egymásnak az emberek, ismerik egymás gondjait-bajait. Azt is tudják, ha jó az idő, ameddig a Nap le nem megy, nem szívesen hagyják abba a kertészkedést. Mégis, megtelt pénteken este a Gőzmalom utcai iskola tanterme.

A felnőttek — lehet, hogy a gyermeknek is — kényel-

metlen székeken öreg diákok szorongtak. Az ünnepelőbe bűjt, vagy a munkaruhában maradt emberek hallgatták a piros drapériával borított katedrán magyarázó előadót. Ugyanis a Kenyeres László levelező elnök megnyitja után a városi tanács osztályvezetője, Réti Csabáné dr. — a helyzethez illően — szinte tanárként magyarázott, érvelt, mennyire is haladt városunk, hova jutottak a szőregiek. Megyesi Sándor, a népfrent körzeti bizottságának elnöke tolmácsolta a környék lakóinak javaslatát, majd a választópolgárok elmondták észrevételeiket.

Sipos Istvánné pedig csak hallgatta, hol a padban ülőkre, hol pedig az asztalnál állóra vetve a pillantását. Ő is nagyon jól tudta, mire kéri a lakótársai, és mire jut majd, ha megválasztása esetén bekerül a városi tanácsba. Még remeggett, elcsuklott a hangja az izgalomtól, de elődje, Szilágyi Péterné biztatására és a maga akaratából is megígérte — eljár az ottlakók ügyében, ameddig ereje és lehetősége engedi. Különben, a körzetben lakik, nemrég építettek házat, és a gyermekorvosi kórházra jár be, a koraszülöttosztályon dolgozik. A fiatalasszony tervei közt nem szerepel semmi „szőregmegváltó” gondolat, csak annak örülné, ha a palackozó melletti bűzérzéstől csatornát végre-valahára sikerülne örökre betemetni.

A mellette és az értezőlők is — többek között Takács Ferenc és Buknicz István — erre kérték. Szerintük még más gondok is léteznek Szőregen. Sok homok a kiskertekbe került, amikor bontották a dombot — nem pedig a „bűzös” csatornába. Hiába világít több lámpa a Kisbogaros és a Gyár utcában, hiába járhatnak jó járdán a Fácán, a Nagybecskekerék, a Vágóhíd, az Új Világ és a Szerb utcák, annak a buszmegállóban, rövid ideig tartó nyitva a bolt, télen nem mindig kapható fűtőolaj és messzire viszik a kiskertek termését.

M. T.

Győri Imre a munkásörtség megyei parancsnokságán

A munkásörtség Csongrád megyei parancsnokságán — az 1980. évi kiképzési tervnek megfelelően — a megyei törzses tagjai részére április 19-én foglalkozást tartottak. Ennek keretében dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága-

nak titkára előadást tartott időszerű politikai kérdésekről.

A foglalkozáson részt vett és felszólalt Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Központi Bizottság agitációs és propagandaosztályának vezetője.

Válasz a kor kihívására

Száztíz éve született Lenin

Napjainkban a lenini eszméi örökség tartalmáról és értelméről folyó viták ugyanolyan élesek, mint amilyenek életében voltak. S ez a lenini eszmék életképességének, valóban el nem halványuló időszerűségének fontos bizonyítéka. Egy körülmény azonban külön is hangsúlyozandó: V. I. Lenin ilyen vagy olyan következtetéseit konkrét tartalmától függetlenül, maga a leninizmus megjelenésének ténye századunk legnagyobb eszméletörténeti eseményévé vált, amely sokban meghatározza a történelmi fejlődés további menetét.

Gondoljunk csak arra, hogyan fogadta a világ a XX. századot.

Akkoriban mindenfelé viták folytak: vajon mit hoz az embereknek az új évszázad. Mindenki valamiféle nagy változás közeledtét érezte. De arra a kérdésre, hogy miről is van szó, senki sem adott világos választ.

Úgy tűnt, hogy az emberiséget akkoriban nyugtalanító kérdések megoldását Marx és Engels örökösei, a szociáldemokraták találhatják meg. Amde éppen abban az időszakban, a XIX. század végén a legnagyobb szociáldemokrata pártok vezetői a marxizmus legfontosabb tételei tagadásának útjára léptek. Eduard Bernstein, aki magára vállalta a marxizmus „első megcáfolójának” szerepét, a XIX. század kilencvenes éveinek végén a szocialista forradalom szükségességét tagadva a kapitalizmus megjavításának lehetőségét hirdette.

Ez gyakorlatilag a munkásosztály ideológiai lefejezését jelentette a beköszönött forradalmi változásokkal szemben. A Bernstein-típusú szociáldemokrata vezetők, írta Lenin, nem tanították meg a proletariátust semmiféle új harci módszerre, ők csupán meghátráltak, miközben a proletariátusnak nem a harc, hanem az engedékenység elméletét hirdették.

A XIX. század végén a reformizmus sorra meghódította a nyugat-európai szociáldemokrata pártokat; politikájukban fokozatosan, de egyre nyilvánvalóbban összekapcsolódott a nacionalizmussal és a sovinizmussal. Ennek az átalakulásnak legfőbb kifejezésévé vált az a tény, hogy végső soron a nyugati szociáldemokrata pártok vezetői „saját” imperialista kormányaikat támogatták az első világháború éveiben. Ez a II. Internacionálé teljes csődjét, dicstelen végét jelentette.

A XIX. század végén éppen az opportunizmus vezetők vetették meg a munkásmozgalom szakadásának, a munkásmozgalomból a reformista irányzat elkülönülésének alapját, hadat üzenve a forradalmi marxizmusnak és a munkásosztályhoz a hű erőinek. Am az opportunizmus terve, amelyet minden lehető módon igyekezett előmozdítani a burzsoázia, megdőlt. S ebben döntő szerepet játszott V. I. Lenin, a leninizmus.

Természetesen a nyugati szociáldemokrata pártokban is megvolt a jobboldal el-

lenzéke. Ez az ellenzék sok esetben elég aktív volt. Ereje azonban még jelentéktelen, s ami a legfőbb, súlyos következtetéseket tanúsított az elmélet és politika elvi kérdéseiben...

A századfordulón, két történelmi kor határán különleges erővel nyilvánult meg a munkásmozgalom fejlődésében politikai vezető szerepe, aki a történelmi mozgás célszerűségét felismerve, képes teljes mértékben e célszerűség — a társadalmi haladás célszerűsége — szolgálatába szegődni. Közülük, s nemcsak a munkásmozgalom politikai személyiségei között, hanem nagyobb körben is Vlagyimir Iljics Lenin lett a legkiemelkedőbb.

V. I. Lenin és harcossársai határozottan védelmére kelték a forradalmi marxizmusnak — szemben a revizionizmussal, a reformizmussal és az opportunizmussal —, mind Oroszországban, mind pedig a nemzetközi küzdőterén. S ez egyáltalán nemcsak szóbeli tiltakozás volt, hanem elmélyült elméleti munka, amelynek lényege a társadalmi fejlődés legújabb jelenségeinek tüzetes tanulmányozása, az emberiség előtt akkoriban felvetődött gyökeres kérdésekre adandó válaszok felkutatása.

V. I. Lenin, a leninisták megtalálták ezeket a válaszokat. Kimutatták: a társadalom életében a legfőbb új vonás azzal volt kapcsolatos, hogy a kapitalizmussal haladó, felemelkedő rendszerből hanyatló, saját alkonya felé tartó társadalommá vált. Napirendre került a szocialista forradalom. Létfonosságúak voltak továbbá a nemzeti felszabadító forradalmak is, amelyek a szegényes gyarmatosításnak voltak hivatottak véget vetni. Valóban tudományos, minden oldalról megindokolt következtetések voltak ezek, amelyek teret adtak a munkásosztály forradalmi tevékenységének.

Különös jelentőségű volt az a körülmény is, hogy Marx és Engels eszméi kifejtésében a lenini argumentáció kibontakoztatását fáradhatatlan szervező munka kísérte Oroszországban egy olyan forradalmi, valóban marxista párt létrehozásáért, amely képes a beköszönött forradalmi korszak követelményeinek magaslatán állni.

Az a tény, hogy V. I. Lenin megteremtette az új típusú forradalmi munkáspártot, döntő gyakorlati bizonyítékul szolgált arra, hogy a világ munkásmozgalmában a forradalmi marxista irányzatot sikerült megmenteni, majd pedig tovább erősíteni, meghatványozni. A leninizmus, s vele együtt az új típusú forradalmi marxista párt megjelenése Oroszországban, majd pedig a kommunista pártok megjelenése más országokban (ami már az Októbert követő időszakban történt) lényegében az igazi forradalmi munkásmozgalom újjászülésének aktusa volt. S éppen ez V. I. Lenin eszméitől lelkesített mozgalmat, állt az emberiség életének gyökeres szociális átalakításáért indított harc élére.

VAGYIM ZAGLAGYIN

Ma Szegeden

Koszorúzási ünnepség

Vlagyimir Iljics Lenin születésének 110. évfordulója tiszteletére a Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottsága, a városi tanács és a Hazafias Népfront városi bizottsága koszorúzási ünnepséget rendez ma, kedden délután 3 órakor a Rákóczi téri Lenin-szobornál.

Lenin-ünnepség

Leninre emlékeztek születésének 110. évfordulóján a Magyar-Szovjet Baráti Társaság és a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának ünnepségén, amelynek az utóbbi intézmény adott otthont.

Emlébeszédében Garai Gábor Kossuth-díjas költő, a Magyar Írók Szövetsége főtájkára idézte fel a nagy gondolkodó és politikus alakját.

Lenin műveinek kiállítása

Lenin születésének 110. évfordulója, valamint Összes Művei 55. kötetének kiadása, egyben a sorozat zárása alkalmából kiállítás nyílt hétfőn a Magyar Munkásmozgalmi Múzeumban a nagy gondolkodó és politikus magyar nyelven megjelent munkáiból.

A Párttörténeti Intézet, a Kossuth Kiadó és a munkásmozgalmi múzeum közös tárlatát Nemes Dező, a Párttörténeti Intézet igazgatója nyitotta meg.

Az ünnepségen kitüntéseket adtak át a Lenin Összes Műveinek kiadásában és terjesztésében kimagasló munkát végzőknek. A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta Zalai Edvin, a Kossuth Kiadó munkatársa, is.

Képet ad a tárlat a felszabadulás után nagy lendülettel meginduló tudományos könyvkiadói munkáról is.